

SUKUPUOLENTUTKIMUS
OULUN YLIOPISTO

OHJEITA SUKUPUOLENTUTKIMUS-OPPIAINEEN OPISKELUUN
LUKUVUODELLE 2019–2020

TÄMÄ OHJEISTUKSESTA LÖYDÄT TIETOJA SEURAAVISTA VIIDESTÄ ASIASTA:

1. Sukupuolentutkimuksen kurssitarjonta Oulun yliopistossa lukuvuonna 2019-2020
2. Mistä löytää tiedot kurssien sisällöistä, suoritustavoista, mahdollisen kontaktiopetuksen ajoista ja paikoista jne.
3. Ohjeita kurssikirjallisuuden opiskeluun
4. Informaatiota kahden kurssin vaihtoehtoisesta suoritumahdollisuudesta
5. Sukupuolentutkimuksen kotisivut ja HILMA-verkosto

1. SUKUPUOLENTUTKIMUKSEN KURSSITARJONTA OULUN YLIOPISTOSSA

Sukupuolentutkimus on tieteidenvälinen, moni- ja poikkitieteellinen ja perinteisiä paradigmoja haastava opetus- ja tutkimusala. Sukupuolentutkimuksen perustehtävä on intersektionaalisen sukupuolivastuullisen ja normikriittisen opetuksen ja tutkimuksen suunnittelu, toteuttaminen ja kehittäminen. Sukupuolentutkimuksen oppiaine ja tutkimusryhmä sijaitsevat Kasvatustieteiden tiedekunnassa. Opetusta järjestetään yhteistyössä eri tiedekunnissa työskentelevien opettajien ja tutkijoiden kanssa ja oppiaineena sukupuolentutkimus palvelee koko yliopistoa. Opetustarjontaan sisältyy myös sukupuolentutkimuksen valtakunnallisen HILMA-verkoston järjestämiä kursseja. Lisäksi opiskelija voi hyödyntää opinnoissaan sukupuolentutkimuksen kansainvälistä ja ulkomaista opetustarjontaa oppiaineen kansainvälisten verkostojen ansiosta.

Sukupuolentutkimuksessa suoritettuja opintoja voi sisällyttää eri koulutusohjelmiin ja tutkintoihin opintokokonaisuuksina tai sivuaineena ja opiskelijaksi voi hakeutua vapaasti kaikista Oulun yliopiston tiedekunnista.

Sukupuolentutkimus koostuu Oulun yliopistossa *perus-* ja *aineopintokokonaisuuksista (25 op ja 35 op)*, sekä *kahdesta erillisestä 15 op:een opintokokonaisuudesta*, joista toinen sijoittuu Oulun yliopiston sukupuolentutkimuksen yhdelle vahvuusalueelle, eli väkivallan, väkivallattomuuden ja tasa-arvoisuuden inter- ja intrasektionaalisiin kysymyksiin ja toinen palvelemaan tutkimusopintoja. (Viimeksi mainittu kokonaisuus on räätälöitävissä myös jatko-opintojen tasolle.) Ammatillisin /

tutkimuksellisin perustein opiskelija voi neuvotella myös edellä mainittua laajemmasta perusopintokokonaisuuden suuntaamisesta.

Perusopinnoissa on tarjolla *neljä* ei-vapaavalinnaista 5 op:een opintojaksoa sekä ryväs vapaasti valittavia 5 op:een opintojaksoja.

Perusopintojen ei-vapaavalinnaiset opintojaksot ovat:

- Sukupuolentutkimuksen peruskurssi
- Seksuaalisuus ja ruumiillisuus
- Mies- ja maskuliinisuustutkimus
- Mediakulttuuri ja sukupuoli

Perusopintojen vapaasti valittavat opintojaksot ovat: (valitaan yksi)

- Tyttö- ja poikatutkimus
- Yksinäisyys ja yksinäisyystutkimus
- Sukupuolten tasa-arvo moniulotteisena intra- ja intersektionaalisenä ilmiönä
- Väkivallattomuus ja välittävä myötäeläminen
- Lokaali/globali toimijuus ja sukupuoli
- Valta, normittaminen ja sosiaaliset suhteet

Aineopinnoissa on tarjolla *viisi* ei-vapaavalinnaista (5 op) opintojaksoa sekä kaksi opintojaksoryvästä (5 + 5 op).

Aineopintojen ei-vapaavalinnaiset opintojaksot ovat:

- Metodologiset ja metodiopinnot
- Sukupuolentutkimuksen teorioita
- Ei-valkoinen feminismi
- Käytännön toiminta sukupuolivastuullisessa kehittämis- TAI tutkimusprojektissa
- Globalisaatio ja sosiaalinen kestävyys pohjoisen perspektiivistä

Aineopintojen vapaavalinnaisuutta sisältävä opintojaksoryvä 1:

Väkivalta – käsitteet, käytänteet ja (arjen) interventiot (valitaan yksi tai vastuuhenkilön kanssa neuvotellen useampia)

- Väkivalta ja toisarvostamisen ulottuvuudet
- Väkivallan globaalit kontekstit
- Seksuaalinen väkivalta, ihmiskauppa ja prostituutio

Aineopintojen vapaavalinnaisuutta sisältävä opintojaksoryväs 2:

Vapaasti valittavat aineopinnot (valitaan yksi):

- Sukupuoli kulttuurintutkimuksessa
- Sukupuoli, kulttuuri ja etnografia
- Sukupuoli ja historia
- Sukupuoli ja koulutus
- Ruumiillisuus, materiaalisuus ja kulttuuri

Sukupuolentutkimuksen erilliset opintokokonaisuudet, laajuudeltaan 15 op., rakentuvat seuraavasti:

- A. *Tutkimusta tukeva sukupuolentutkimuksen opintokokonaisuus* rakentuu opiskelijan valinnan mukaan seuraavista perus- ja aineopintojen kursseista: 417113P / Sukupuolentutkimuksen peruskurssi (5 op), 417207A / Sukupuolentutkimuksen teorioita (5 – 10 op), 417208A / Ei-vaikoinen feminismi (5 op), 417209A / Metodologiset ja metodiopinnot (5 op).
- B. **Valta, väkivalta ja väkivallattomuus –opintokokonaisuus** rakentuu niin ikään opiskelijan valinnan mukaan seuraavista perus- ja aineopintojen kursseista: 417138P / Väkivallattomuus ja välittävä myötäeläminen (5 op), 417215A / Väkivalta ja toisarvostamisen ulottuvuudet (5 op), / Väkivallan globaalit kontekstit (5 op), / Seksuaalinen väkivalta, ihmiskauppa ja prostituutio (5 op).

Käytä hyväksesi sukupuolentutkimuksen opintoihin rakennettuja itsenäisten valintojen mahdollisuuksia sekä opintokokonaisuuksien että opintojakso- ja kirjatarjonnan osalta, ja rakenna opintosi mahdollisimman hyvin omia tarpeitasi ja kiinnostuksenkohteitasi vastaaviksi. Seuraa WebOodia ja sukupuolentutkimuksen kotisivuja sekä Facebook-sivuja ja katso luentoaikojen ja -paikkojen osalta tieto WebOodista.

2. MISTÄ LÖYTÄÄ TIEDOT KURSSIEN SISÄLLÖISTÄ, SUORITUSTAVOISTA, MAHDOLLISEN KONTAKTIOPETUKSEN AJOISTA JA PAIKOISTA JNE.

Katsothan kaikki kurseja koskevat tiedot WebOodista (ilmoittautumisajat kurseille, kurssisisällöt, tiedot kurssien suoritustavoista, kurssien mahdollisesti sisältämän kontaktiopetuksen ajat ja paikat jne.) WebOodista löytyy myös tieto kunkin kurssin vastuhenkilöstä (tai vastuuhenkilöistä). Olethan yhteydessä kurssin vastuuhenkilöön, mikäli sinulle tulee ongelmia näissä asioissa.

3. OHJEITA KURSSIKIRJALLISUUDEN OPISKELUUN

Kirjallisuuden opiskelun osalta haluamme sinun muistavan seuraavaa:

- Kirjatenttien pääasiallinen suoritustapa on **sopimusperusteinen akvaariotentti** (ks. tarkemmin sivu 7).
- Mikäli haluat suorittaa opintojakson muuten kuin akvaariotenttinä (ks. seuraavana oleva informaatio tenttikirjallisuuden vaihtoehtoisesta suorittamisesta), sovi siitä erikseen tentaattorin kanssa.
- Ne teokset, jotka on sijoitettu useampaan kohtaan, voi tenttiä vain kerran.
- Luentojen ja niihin kuuluvan kirjallisuuden kuulusteluista sovitaan erikseen luennoilla.
- **Tentittävän kirjallisuuden määrää koskeva sääntö:** 1 opintopistettä vastaa vaikeustasoltaan keskinkertainen noin 200 -sivuinen äidinkielen / noin 150 -sivuinen vieraskielinen teos.

Tenttikirjallisuuden vaihtoehtoisesta suorittamisesta:

Tenttikirjallisuutta voi – kuten edellä oli esillä - suorittaa paitsi sopimusperusteisissa akvaariotenteissa, myös muuten: esseinä, katsauksina jne. riippuen tentaattorista. Vaihtoehtoisista suoritustavoista tulee aina neuvotella erikseen kunkin opintojakson vastuuhenkilön kanssa.

Seuraavassa on vinkkejä vaihtoehtoisista suoritustavoista.

- **ESSEE:** Esseellä tarkoitetaan pienoistutkielmaa, jossa kirjoittaja tarkastelee suoritettavaan opintojaksoon liittyvää, valitsemaansa teemaa kriittisesti ja reflektiivisesti. Teeman valitseminen ja esseen kysymyksenasettelun muotoilu ovat osa tehtävää, mutta niistä on syytä keskustella myös tentaattorin kanssa ennen esseen kirjoittamista. Valitun teeman ja kysymyksenasettelun tulee käydä ilmi esseen otsikosta.

Esseessä kirjoittaja pyrkii löytämään tutkimuskysymykseensä vastauksia kurssikirjallisuutta ja mahdollisesti myös muuta lähdeaineistoa apuna käyttäen. Kysymykseen annetut vastaukset perustellaan kurssikirjallisuuden ja muun käytetyn materiaalin avulla ja käytettyihin lähteisiin tulee suhtautua kriittisesti. Hyvän esseen tuntomerkki onkin kyky arvioida lähteessä esitettyjä tietoja ja väitteitä ja niiden mahdollisia laajempia merkityksiä. (Kriittisyys ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kaikesta olisi oltava käytetyn lähteen kanssa eri mieltä, vaan nimenomaan kyky arvioida ja pohtia lähteitä erilaisista näkökulmista.)

Esseessä keskitytään asian kannalta oleellisiin seikkoihin, eikä kaikkeen mahdolliseen. Asioiden käsittelyssä noudatetaan johdonmukaisuutta ja esitetyt väitteet perustellaan selkeästi. Omat näkemykset erotetaan selvästi käytetyissä lähteissä esitetyistä näkemyksistä. Tärkeää on myös se, että esseen kieli ja tyyli ovat kirjoittajan omat. Asiatyyliin sopimattomia ilmaisuja tulee välttää. Myös oikeakielisyyteen tulee kiinnittää huomiota.

Lähteiden ja viitteiden käyttö: Esseessä käytetään tekstin sisäisiä viitteitä; tällöin lainauksen perään laitetaan sulkeissa viittaus lähteeseen muodossa Tekijä, Teos vuosiluku. Esimerkiksi viittaus Hannu Salmen teoksen Elokuva ja historia (Helsinki: Suomen elokuva-arkisto ja Painatuskeskus 1993) sivulle 20 kirjoitetaan seuraavasti: (Salmi 1993, 20.)

Esseen lähteet on ilmoitettava työn lopussa lähdeluettelossa.

Esseen sivumäärä / opintopistemäärä: 5 op = n. 12–15 sivua

- **ARVIO:** Arvio tarkoittaa tässä yhteydessä kirja-arvostelun tyyppistä tekstiä. Kirjoittaja esittää arviossa näkemyksensä kohteena olevasta tekstistä, sen kiinnostavuudesta, pätevydestä,

merkittävydestä jne. suhteessa laatimiinsa tai tentaattorin kanssa yhdessä laadittuihin tai muulla tavalla määrättyihin kriteereihin. Arviotekstin sivumäärä sovitaan tentaattorin kanssa.

- **LUKUPIIRI:** Lukupiiri voi koostua kahdesta tai useammasta opiskelijasta, jotka kokoontuvat keskustelemaan lukemastaan tenttikirjallisuudesta ja raportoivat kirjallisesti opintojakson tentaattorille. Raportin sisällöstä ja laajuudesta tulee sopia tentaattorin kanssa. Lukupiirin perustamisesta voivat opiskelijat vastata itse ja sen muodostamisessa voi käyttää apuna sukupuolentutkimuksen Facebook-ympäristöä.

Sopimisperusteiset akvaariotentit sukupuolentutkimuksessa

- Perusopinnoista *voi opiskella itsenäisesti kevätlukukaudella 2020 Vapaasti valittavista opinnoista (417138P) oman valinnan mukaan* kurssin Tyttö- ja poikatutkimus, TAI Yksinäisyys ja yksinäisyystutkimus, TAI Väkivallattomuus ja välittävä myötäeläminen, TAI **Seksuaalisuus ja ruumiillisuus (417116P), Mies- ja maskuliinisuustutkimus (417118P), Mediakulttuuri ja sukupuoli (417121P) sekä Vapaasti valittavista opinnoista (417138P) kurssin Sukupuolten tasa-arvo moniulotteisena intra- ja intersektionaalisenä ilmiönä (417138P). Kakista edellä mainituista kursseista järjestetään sopimusperustaisia akvaariotenttejä. Tämä tarkoittaa sitä, että tenttiin tulosta ja tentittävistä teoksista tulee etukäteen sopia tentaattorin kanssa. Em. sopimukseen perustuen tentaattori luo tenttiakvaarioon henkilökohtaisen tentin. Mikäli opiskelija haluaa suorittaa opintojakson muuten kuin akvaariotenttinä, sovitaan myös siitä erikseen tentaattorin kanssa.**
- **Kaikista itsenäisesti opiskeltavista sukupuolentutkimuksen aineopintojen kursseista järjestetään vain sopimusperustaisia akvaariotenttejä. Eli, tenttiin tulosta ja tentittävistä teoksista sovitaan etukäteen tentaattorin kanssa ja em. sopimukseen perustuen tentaattori luo tenttiakvaarioon henkilökohtaisen tentin. Mikäli opiskelija haluaa suorittaa opintojakson muuten kuin akvaariotenttinä, sovitaan siitäkin erikseen tentaattorin kanssa.**

Oppiaineen vastuhenkilö on oppiaineen yliopistonlehtori – tällä hetkellä Vappu Sunnari

4. INFORMAATIO KAHDEN KURSSIN VAIHTOEHTOISESTA SUORITUSMAHDOLLISUUDESTA

1. Sukupuolentutkimuksen peruskurssi

Weboodista löytyvän kurssikuvauksen mukaisen suorituksen vaihtoehtona on kurssin korvaaminen HILMA-verkoston kurssilla **Introduction to Gender Studies**, 23.9 – 15.11.2019, ilmoittautuminen Hilman verkkosivuilla 22.5 – 11.9.2019. Ks. Hilman kurssitarjonta: <http://blogs.helsinki.fi/hilma-verkosto/>. Sovi HILMA-opinnoista etukäteen Oulun yliopiston Hilma-yhteyshenkilön, Suvi Pihkalan kanssa, suvi.pihkala(a)oulu.fi

2. Sukupuolentutkimuksen perusopinnot Vapaasti valittavat opinnot /

Sukupuolten tasa-arvo moniulotteisena intra- ja intersektionaalisenä ilmiönä

Weboodista löytyvän kurssikuvauksen mukaisen suorituksen vaihtoehtona on kurssin korvaaminen aktiivisella osallistumisella Oulussa 9.–10.10.2019 järjestettävälle *Tasa-arvopäiville* ja kirjoittamalla siitä refleктоivan noin 10 sivun laajuisen opintopäiväkirjatekstin sisäisine viitteineen. Tasa-arvopäivät järjestää Tasa-arvotiedon keskus (THL) yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, Oulun kaupungin ja laajan tasa-arvotoimijoiden verkoston kanssa Oulussa 9.–10.10.2019. Vuoden 2019 tasa-arvopäivien teema on Sukupuoli ja asiantuntijuus. Paikka: Lasaretti, Oulu (Kasarmintie 13b) Lisätietoa: <https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/ajankohtaista/tasa-arvopaivat>

5. SUKUPUOLENTUTKIMUKSEN KOTISIVUT JA HILMA-VERKOSTO

A. Sukupuolentutkimuksen kotisivut löytyvät ositteesta

Sukupuolentutkimuksen kotisivut sijaitsevat osoitteessa www.oulu.fi/naistutkimus/.

B. HILMA –sukupuolentutkimuksen valtakunnallinen verkosto HILMA network for gender studies

Valtakunnallinen sukupuolentutkimuksen HILMA-verkosto järjestää jäsenyliopistojensa opiskelijoille verkko-opetusta sukupuolentutkimuksen teemoista. Soveltuvien osin joitakin HILMAN järjestämiä kursseja on nostettu korvaavina vaihtoehtoina yllä olevien kurssikuvausten yhteydessä, mutta HILMA kurssien korvaavuuksista on aina hyvä sopia yhteyshenkilön kanssa etukäteen (Suvi Pihkala, @oulu.fi).

HILMA network for gender studies offers for student in its network universities virtual courses on varied topics of gender and feminist research. Some of the courses on offer correspond directly with the curriculum in the Gender Studies at the University of Oulu, and these have been mentioned above. In other cases, contact HILMA contact person, Suvi Pihkala (@oulu.fi), about compensations upon enrolling to the courses.

Syksyn 2019 kurssitarjonnassa / Courses during fall 2019:

- **Introduction to Gender Studies** (5 ECTS) 23.9 – 15.11.2019, application period, 22.5 – 11.9.2019.
- **Feministisen ajattelun klassikot** (5 op), itseopiskeltavissa Moodle –oppimisympäristössä.
- **Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen työnä** (5op) 16.09.- 22.11.2019, 22.5- 3.9.2019.
- **Grassroots-Theorizing activism** (5 op) 07.10- 29.11.2019, application period 23.5.- 20.9.2019.
- **Fashion and Gender** (5 op) 07.10-29.11.2019, application period 22.5.- 20.9.2019.

HILMAN kurssitarjonta ja hakutiedot:

Check the course descriptions and how to apply:

<https://blogs.helsinki.fi/hilma-verkosto/opetus/tuleva-opetus/>